

MINISTERUL FINANȚELOR**Agenția Națională de Administrare Fiscală****Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Galați****Administrația Județeană a Finanțelor Publice Constanța****Inspecție Fiscală****Biroul Selectare, Programare și Analiză Inspecție Fiscală****Rolul și importanța inspecției fiscale, obiective îndeplinite în anul 2023 - Puncte tari și puncte slabe.**

Prin dispozițiile cuprinse în Codul de procedură fiscală, rolul activității de inspecție fiscală este: verificarea legalității și conformității declarațiilor fiscale, corectitudinii și exactității îndeplinirii obligațiilor în legătură cu stabilirea obligațiilor fiscale de către contribuabil/plătitor, respectării prevederilor legislației fiscale și contabile, verificarea sau stabilirea, după caz a bazelor de impunere și a situațiilor de fapt aferente, stabilirea diferențelor de obligații fiscale principale.

Principalele procese ale efectuării inspecției fiscale sunt: pregătirea inspecției fiscale, efectuarea inspecției fiscale și valorificarea inspecției fiscale, în cadrul cărora organele de inspecție fiscală respectă procedurile control prevăzute în OPANAF 2506/2018 pentru aprobarea Sistemului de proceduri pentru inspecția fiscală.

În vederea creșterii gradului de conformare voluntară a contribuabililor, îmbunătățirii activității de inspecție fiscală, precum și pentru a se asigura respectarea prevederilor din Legea 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare au fost aprobată ordinea președintelui ANAF, respectiv OPANAF 3632/2020 privind stabilirea unor competențe de efectuare a verificării documentare, în urma căruia organele de inspecție fiscală vor efectua pe lângă acțiuni de control de inspecție fiscală, control inopinat și acțiuni de verificare documentară și OPANAF 420/2023 privind aprobarea modelului și conținutului formularului „Notificare de conformare emisă de organul de inspecție fiscală”, a procedurii de notificare și a periodicității de emitere”, act normativ în urma căruia organul de inspecție fiscală transmite contribuabililor prezumtivi a fi selectați pentru efectuarea inspecției fiscale o notificare de conformare cu privire la riscurile identificate în scopul reanalizării de către aceștia a situației fiscale.

Rolul activității inspecției fiscale este :

1. Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale

Pentru atingerea acestui obiectiv strategic se va acționa, astfel:

- selectarea contribuabililor pe baza analizei de risc, astfel administrațiile fiscale efectuează acțiuni de control în condiții de eficiență cu resursele disponibile, plecând de la realitatea că nu toți contribuabilii pot fi inclusi în planul de control, întrucât acest lucru necesită fie creșterea numărului de inspectori fiscași, fie realizarea unor acțiuni de control superficiale. Maximizare rezultatelor cu un efort minim se realizează prin intermediul analizei de risc.

- utilizarea datelor și informațiilor de la terți precum și a celor disponibile intern pentru efectuarea de analize de risc în vederea depistării contribuabililor cu comportament fiscal neconform;
- combaterea eficientă a comportamentelor neconforme și a evaziunii fiscale prin acțiuni de control complexe;
 - se vor avea în vedere efectuarea de acțiuni de verificare documentară / controale fiscale pentru creșterea gradului de conformare voluntară la declararea și plata obligațiilor fiscale;
 - analiza și evaluarea informațiilor fiscale în vederea confruntării declarărilor fiscale cu informațiile proprii sau din alte surse;
 - monitorizarea domeniilor cu risc fiscal ridicat,
 - verificarea cu prioritate a contribuabililor și domeniilor cu risc fiscal ridicat;
 - instruirea periodică a personalului cu atribuții de inspecție fiscală în baza actelor normative nou apărute, mediatizarea și prelucrarea de către șefii de serviciu cu personalul din subordine a deciziilor de soluționare a contestațiilor/hotărârilor instanțelor judecătorești, pentru stabilirea unui tratament unitar de abordare a diverselor spețe identificate în cadrul acțiunilor de control;
 - intensificarea acțiunilor de control în domeniul prețurilor de transfer;
 - selectarea pentru acțiunile de verificare a contribuabililor care au înregistrat pierderi fiscale în anii fiscale anteriori, neconcordanțe între impozit profit declarat în D101 și D 100, respectiv între D101 și situațiile financiare anuale, neconcordanțe impozit dividende între D 100 și D 205, contribuabilii care au depășit plafonul de TVA și nu s-au înregistrat în scopuri de TVA, etc..
 - comunicarea operativă cu contribuabilii în vederea soluționării problemelor apărute în timpul inspecției fiscale;
 - derularea acțiunilor de control/inspecție fiscală cu respectarea termenelor și duratelor acțiunilor de control/inspecțiilor fiscale prevăzute de legislația fiscală în vigoare;
 - respectarea termenelor și duratelor inspecțiilor fiscale prin ținerea unei evidențe stricte de răspândire a personalului cu atribuții de inspecție fiscală ;
 - constatarea și investigarea tuturor actelor și faptelor rezultate din activitatea contribuabilului supus inspecției fiscale sau a altor persoane privind legalitatea și conformitatea declarărilor fiscale, corectitudinea și exactitatea îndeplinirii obligațiilor fiscale în vederea descoperirii de elemente noi relevante pentru aplicarea legii fiscale;
 - sancționarea potrivit legii a faptelor constatate și dispunerea de măsuri pentru prevenirea și combaterea abaterilor de la prevederile legislației fiscale;
 - monitorizarea valorificării actelor administrativ-fiscale emise de către structura de inspecție fiscală;
 - monitorizarea acțiunilor de control inopinat în scopul valorificării cu celeritate a solicitărilor/informațiilor primite de la alte structuri fiscale, în condițiile unor date/informații certe care conduc la stabilirea de sume suplimentare semnificative;
 - comunicarea permanentă între structura de inspecție fiscală și celealte structuri fiscale în vederea valorificării cu celeritate a informațiilor primite, în cazul contribuabililor pentru care a fost deschisă procedura insolvenței, astfel încât să fie diminuat/ eliminat riscul de neînscriere la masa credală a eventualelor obligații fiscale suplimentare.

2. Îmbunătățirea colectării și stimularea conformării voluntare la declarare și plată

Pentru atingerea acestui obiectiv se va acționa, astfel:

- comunicarea periodică între structura de inspecție fiscală și structura de colectare în vederea identificării unor riscuri generate de neîncasarea sumelor stabilite suplimentar;

- efectuarea de inspecții fiscale la contribuabilii solvabili și instituirea de măsuri asigurătorii care să garanteze colectarea obligațiilor fiscale semnificative, stabilite ca urmare a acțiunilor de inspecție fiscală;
 - efectuarea de controale inopinate și dispunerea de măsuri pentru creșterea gradului de conformare voluntară la declararea și plata obligațiilor fiscale datorate.
- monitorizarea actelor de control în vederea depistării abaterilor și a repetabilității acestora;
- limitarea contactului cu contribuabilii prin utilizarea în mare măsură a controlului documentar;
 - monitorizarea și analizarea sesizărilor primite de la contribuabili;
 - reducerea oportunităților de corupție prin participarea la programe de formare și perfecționare a pregătirii personalului de conducere/execuție în domeniul prevenirii corupției;
 - identificarea și inventarierea riscurilor privind corupția.

Urmare obiectivelor asumate pentru perioada 01.01.2023-31.08.2023, rezultatele activității de inspecție fiscală sunt:

I. PERSOANE JURIDICE

Au efectuate un număr de 726 acțiuni, din care un număr de 310 inspecții fiscale, un număr de 406 controale inopinate și un număr de 10 constatări la fața locului , în care au fost stabilite obligații fiscale suplimentare în sumă totală de , 39.699.124 lei, reprezentând debite la bugetul general consolidat.

Suma stabilită suplimentar de un inspector a fost de - 422.331 lei

Durata medie a unei inspecții fiscale - 28 zile

Diminuarea pierderii fiscale per inspecție efectuată a fost de - 2.827.654 lei

Facem precizarea că sumele stabilite suplimentar au fost cu preponderență din următoarele domenii de activitate:

- Producerea si comercializare marfurilor agroalimentare - 936.094 lei;
- Transporturi - 21.499.051 lei;
- Turism - 586.768 lei;
- Constructii si materiale de construcții - 1.129.572 lei;
- Alte domenii - 15.547.639 lei.

Au fost aplicate un numărde 30 amenzi aplicate în valoare de 70.600 lei și nu au fost confiscate bunuri și numerar.

Au fost aplicate un număr de 2 măsuri asiguratorii în valoare de 984.530 lei și au fost întocmite un număr de 13 sesizări penale pentru un prejudiciu estimat în valoare totală de 2.017.057 lei.

A fost diminuată pierderea fiscală cu suma de 16.965. 924 lei.

Nr. de verificări documentare efectuate - 597

Sume stabilite suplimentar în cadrul acțiunilor de verificare documentară în valoare de 25.587.860 lei, din care sume stabilite prin decizii de impunere în valoare de 25.544.167 și

sume prin conformare voluntară (sume declarate de contribuabili prin declarații rectificative) în valoare de 43.693 lei.

II PERSOANE FIZICE

Au efectuate un număr de 225 acțiuni, din care un număr de 132 inspecții fiscale, un număr de 93 controale inopinate, în care au fost stabilite obligații fiscale suplimentare în valoare totală de 2.271.664 lei, reprezentând debite la bugetul general consolidat.

Suma stabilită suplimentar de un inspector - 141.979 lei

Facem precizarea că sumele stabilite suplimentar au fost cu preponderență din următoarele domenii de activitate:

- Producerea și comercializare marfurilor agroalimentare - 1.144.859 lei;
- Constructii și materiale de construcții - 20.391 lei;
- Alte domenii - 1.106.414 lei;

Au fost aplicate un număr de 8 amenzi aplicate în valoare de 8.300 lei și nu au fost confiscate bunuri și numerar.

Nu au fost aplicate măsuri asigurări și nu au fost întocmite sesizări penale.

Nu a fost diminuată pierderea fiscală.

Nr. de verificări documentare efectuate - 101

Sume stabilite suplimentar în cadrul acțiunilor de inspecție fiscală în valoare de 990.297 prin decizii de impunere .

Scopul inspecției fiscale este atingerea unui nivel maxim de control al gradului de control asupra veniturilor din impozite și taxe și includerea în programul de control doar a celor contribuabili care nu se conformează voluntar. Tratarea unitară a contribuabililor conduce și la creșterea conformării voluntare prin prisma acestor contribuabili care ajung să cumoască faptul că nu vor fi verificați dacă se conformează voluntar obligațiilor fiscale.

Puncte tari

1. Simplificarea procedurilor de inspecție fiscală pentru susținerea conformării voluntare la declararea obligațiilor.
2. Creșterea măsurilor de prevenire și combatere a evaziunii fiscale.
3. Tratament fiscal diferențiat în funcție de comportamentul fiscal al contribuabilului.
4. Personal cu experiență în desfășurarea activității de control, având în vedere media de varsta a inspectorilor și care au totodată posibilitatea de adaptare la evoluția modului de afaceri și la dinamica implementării noutăților legislativ-fiscale.
5. Perfectionarea profesională continuă a personalului în vederea cunoașterii legislației fiscale, prin prelucrarea informațiilor privind jurisprudența din domeniul fiscal, accesibile prin consultarea aplicațiilor postate pe site-ul ANAF, respectiv jurisprudența C.J.C.E. și a C.S.J. precum și Biblioteca Cooperare Internațională, deciziile emise de Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor și structurile specializate constituite la nivelul direcțiilor regionale;

6. Adaptarea la masurile de reforma si modernizare demarate in anii anteriori si asigurarea colaborarii eficiente pe plan international si deschiderea către bunele practici adoptate de alte state.

Puncte slabe

1. Legislație stufoasă în continuă modificare, cu exprimări care crează interpretări diferite și conduc la aplicarea neunitară a acesteia de către organele de inspecție fiscală;

2. Spații de lucru inadecvate necesar desfășurării activității în condiții optime. avand în vedere faptul ca inspectia fiscală se desfasoara de regula la sediul organului fiscal si a faptului ca intr-un birou își desfasoara activitatea un intreg serviciu, fără posibilitatea acestora de a lucra la câte un birou distinc(personal);

3. Posibilitatea de a obține informații specifice în timp scurt cu privire la sursele generatoare de obligații fiscale datorate de contribuabil:

4. Lipsa unui sistem informatic integrat cu celelalte autoritati si institutii publice.

5. Resursa umana deficitara (scăderea continuă a numarului de personal, îmbătrânirea resursei umane, supraîncărcarea personalului cu atribuții, nemulțumiri legate de salarizare), lipsa personalui Tânăr care sa preia din experienta celor care au vechime in activitate. Expertiza fiscală este unică, ea nu poate fi întâlnită pe piața forței de muncă și poate fi construită, în timp, prin acumulare de cunoștințe și experiență din ce în ce mai sofisticate.

Cu deosebită considerație,

Str. Avram Iancu nr. 34 A
Tel: 0241 605.660
Fax: 0241 605.689